

Ve stylizovaném automatu Svět přednesl Vladimír Javorský na vernisáži nymburské výstavy ukázky z *Poupat*. Foto Jan Řehounek

Bohumil Hrabal a divadlo

Již tradičně na března, tedy dobu, kdy si připomínáme výročí narození Bohumila Hrabala, připravilo Vlastivědné muzeum v Nymburce další z tematických Hrabalovských výstav. Tentokrát se jmenuje Bohumil Hrabal a divadlo.

„Témat zakletých v Hrabalovi je ještě mnoho neodkrytých,“ řekl v úvodním slovu vernisáže, k němuž člen Národního divadla v Praze Vladimír Javorský přečetl několik pěkných literárních ukávek z *Poupat*, režisér Ivo Krobot. Hovořil o tom, jak jsou Hrabalova díla dramaticky uchopitelná, a to i v zahraničí. „Maďaři v něm cítí jakýsi tragický moment, Poláci hledají toho malého, obyčejného človíčka, Francouzi jsou uchvázeni „občerstvím“ jazyka. Dokonce jsme dostali nabídku na spolupráci i z Brazílie, kde se jim Hrabal jeví téměř magicky,“ uvedl pan režisér příklady Hrabalovy světovosti.

Takovou kolekci dokumentačního materiálu na téma obsažené v názvu výstavy, kterou je možné shlédnout do 29. dubna, se doposud nikde nepodařilo shromáždit. A potěšitelné je, že i po skončení zůstane uchována v muzeu. Jsou v ní pla-

káty, pozvánky, programy, fotografie, ale i trojrozměrné exponáty z více jak padesáti inscenací v různých českých divadlech.

„Tato výstava je velkým činem, zaslouží uznání,“ prohlásil Ivo Krobot.

- řeh -

POTŘEBUJEME PROPAGACI

Informace v regionech

Na listopadovém setkání členů Klubu čtenářů Bohumila Hrabala se hovořilo mimo jiné o tom, že potřebujeme větší propagaci. Maje to na mysli, napsal jsem ihned krátkou tiskovou zprávu o průběhu setkání a výzvu pro případné zájemce, že je možné se prostřednictvím nymburské městské knihovny do klubu přihlásit. Rozeslal jsem ji e-mailem a faxem do šesti deníků a dvanácti českých regionálních týdeníků.

Bohužel v denících se žádost o zveřejnění nesešla s pochopením, zato v některých týdenících se informace o klubu v různých úpravách objevila. Nevím sice, kde všude, ale dostaly se mi do ruky Pojizerské listy, Mělnicko, Nové noviny Jičínka, Nástup Chomutov, z Benešova Jiskra a Obzory Kutnohorska, kde nám zprávu otiskli.

- řeh -

DOVOLUJEME SI VÁS CO NEJSRDEČNĚJI POZVAT NA JIŽ TŘETÍ SETKÁNÍ

HRABALOVO KERSKO

Tradiční dopolední procházka

„po místech, která měl Bohumil Hrabal rád“

začíná v 10 hodin U Pramene.

Tentokrát bude pro účastníky připravena (předem tajná) soutěž o ceny.

Odpolední program

se koná opět na pohostinné zahrádce Lesního ateliéru Kuba.

K dobré náladě bude hrát folková kapela, na Mistra zavzpomínají jeho přátelé, poteče Postřizínské pivo a rovněž o další občerstvení je postaráno. Pokud se dostaví „slečna telegrafistka z kostomlatského nádraží“, dojde k oficiálnímu otisku nového razítka Klubu čtenářů Bohumila Hrabala.

Pro všechny členy je připraven malý tematický dárek.

Přijďte v sobotu 26. května! Bude nám spolu hezky!

V sobotu 18. listopadu se v kavárně nymburského kulturního domu konalo další setkání členů Klubu čtenářů Bohumila Hrabala. Menší účast zřejmě ovlivnil nový státní svátek - to jistě mrzelo hlavně organizátory, kteří měli s přípravou hodně práce, za což jim patří veliký dík. Domnívám se, že všichni, kteří tentokrát nedorazili, mají čeho litovat.

Dopoledne, zhruba od 11 hodin, probíhalo čtení z Hrabalova díla, které zahájil pan Řehounek, a po něm následovalo několik dalších účastníků včetně Dr. Pytlíka a Richarda Haška. Slyšeli jsme o strýci Pepinovi, službě na dráze, tatínkově vášni pro montování motorových vozidel i úryvky z dopisů psaných pro legendární Dubenku. S nečekanou volbou příspěvku vystoupila paní Alena Vávrová se svým synem, který nejen četl, ale i krátkým klarinetovým sólem uvedl i uzavřel ukázkou. Tou byla první část povídky „Maminčiny oči“, která je v Hrabalově díle svým námětem a zpracováním spíše výjimečná, než typická. Smutný příběh malého srnečka může někomu připadat trochu sentimentální, ale ujišťuji vás, že zvláště v živém podání je velice působivý a znovu dokazuje, že ten někdy zdánlivě drsný pan Hrabal byl člověk velice něžný a citlivý. Ostatně, přečtěte si tuto povídku v osmém díle Sebraných spisů a jistě mi dáte za pravdu.

Uvažoval jsem, že bych hlasem a přednesem neumělým přečetl na závěr krátký text, asi Hrabalův poslední, jehož vznik jsem trochu inicioval, ale po vyslechnutí sugestivního podání „Maminčiny oči“ jsem nebyl schopen usednout na pódium a něco povídat a číst. Takže se o tento text podělím psanou formou nejen s účastníky setkání, ale i se všemi čtenáři Pábitela.

Ještě pár slov k jeho vzniku. Když jsme v roce 1996 připravovali drobnou publikaci ke třicetinám Jonáš-klubu, chtěli jsme zařadit i příspěvky některých známých osobností, které se v průběhu oněch let jako hosté v klubu objevily, na téma jejich vztahu k onomu společ-

čenství. Velmi nesměle jsem o tomto záměru informoval pana Hrabala, jenž to vyslechl, ale nekomentoval. Po čase mě ale při jednom z pravidelných setkání v restauraci U Zlatého tygra příjemně překvapil sdělením, že už ví, co pro Jonáše napíše a že mi to nadiktuje. K diktování došlo večer, když jsme dorazili

Zavinil to srneček

do jeho panelákového bytu na Sokolnicích. Usedl a zvolna začal vyprávět. Psal jsem, až se mi od propisovačky kouřilo, vše jsem ale stačil zaznamenat. Doma jsem text přepsal a hodlal ho nazítří odpoledne dát autorovi ke korektuře. Ten mě ale předešel a překvapil tím, že, jen se objevil u stolu, hned mi hlásil, že má promyšleno, co do textu ještě přidat. Text se tedy na místě doplnil a upravil do podoby, ve které posléze ve sborníku „S třicítkou na krku“ vyšel. Václav Kadlec ho ještě stačil zařadit do 19. dílu Sebraných spisů a jeho část je rovněž otištěna v knížce „Molavcová, to přece víte...“, do které ji editoři ze sborníku převzali a i když neodcitovali pramen, je doboře, že se text objevil i tam.

„Divadlo Semafor, které se v době před třemi desítkami let stalo výchozím bodem pro vznik Jonáš-klubu, je pro mě vždy spjata se jmény Jiřího Suchého a Jiřího Šlitra. A od jisté doby se vedle pana Suchého začala zjevovat Jitka Molavcová - ta, kterou znám z několika návštěv v Kersku, kam ji přivedl Jirka Menzel. Tak se stalo to, že pro divadlo Semafor byl po tom neštěstí, které ho postihlo, objeven nový partner pro Jiřího Suchého, tedy Jitka, která nejen že

Jiřího Šlitra na jevišti nahradila, ale vnesla do Semaforu jistý druh humoru, který vychází až od Charlie Chaplina. Tato Suchého spoluherečka je vlastně tulák Charlie převlečený za dámu, která se dovede objevovat tam, kde ji nikdo nečeká. A od té doby nejen já, ale i všichni ostatní členové Jonáše a všichni diváci divadla společně sledujeme, jak Jitka ve svých komických rolích roste, vytváří další dimenze svých postav a svým nábojem humoru doplňuje Jiřího Suchého.

Snad i ten občasný pobyt v Kersku a diskuse tam vedené přispěly alespoň drobným dílem k tomu, že máme v Semaforu herečku, komičku a zpěvačku, jakou nám může závidět každé divadlo evropské úrovně.

Tak to jsou myšlenky, které se mi vybaví při vzpomínce na jubileum Jonáš-klubu, společenství lidí spjatých s divadlem Semafor a jeho tvůrci, společenství, v němž jsem i já občas rád pobýval a stále mu držím palce.“

Ale abych se vrátil k nymburskému listopadovému setkání. Po četbě následovala přestávka, kterou někteří využili k návštěvě restaurace, zatímco další nahlédli (pokolikáté už?) do muzea, které pan ředitel Sýkora ochotně otevřel. Znovu jsme prošli stálou expozici věnovanou Bohumilu Hrabalovi a potěšili se tím, že se objevují další, nové exponáty, které stávající sbírku obohacují. Odpoledne jsme se zase sešli v kavárně KD a vyslechli paní Ivu Hüttnerovou, která vzpomínala na Divadlo Na Okraji, které v malostranském Rubínu hrálo Postřižiny, v nichž ona měla roli Pepina. Na ni pak navázal ředitel Botanické zahrady UK v Praze RNDr. Václav Větvíčka, výtečný odborník, ale i vypravěč, který ve svých rozhlasových vstupech mnohokrát nejen zmínil přírodu v okolí Kerska, ale také připomněl, jak krásně a se znalostí věci o ní psal Bohumil Hrabal. Proto mezi nás přišel, hezky se rozpovídal a některé ze svých rozhlasových příspěvků nám přečetl. Je zajímavé, že ač se s panem Hrabalem osobně nikdy nesešel, rozumí si s ním přes ten společný vztah ke stromům, lesu a přírodě mnohem více, než leckterý Hrabalův hospodský spoluštamgast. Povídání s panem ředitelem Větvíčkou bylo krásnou tečkou za kulturní částí setkání. O záležitostech organizačních, týkajících se další činnosti klubu, jimž byla věnována závěrečná část, jistě napíše někdo povolanější.

Ivan Kott

Bohumil Hrabal na fotografii PhDr. Bohuslava Sedlatého z roku 1968.

HRABALOVSKÁ ZPRÁVA NEJEN Z PLZNĚ

Ani na českém západě se nezapomíná na literární dílo Bohumila Hrabala. Z nejnovějších akcí toho druhu bych chtěl nejprve zmínit dramatické literárně-hudební pásmo nazvané „Městečko, kde se zastavil čas“, ve vynikajícím provedení členů Divadla Josefa Kajetána Tyla - panů Josefa Nechutného a Ivo Pavelky.

Dramatizací citlivě vybraných úryvků z Postřižin, Krasosmutněň a Harlekýnových miliónů a jejich realizací v intimním millieu „Kulturní kavárny Jablůň“, v bezprostředním kontaktu s námi - dychtivými diváky, provedli nás oba umělci životními osudy rázovitěho strýce Pepina, počínaje příchodem do rodiny jeho bratra Francina a švagrové Maryšky, přes četná extempore v nymburském pivovaru i u „krásných slečen“, až po smutný konec v domově důchodců.

Dalším záslužným počinem pro uchování a šíření Hrabalova díla v našem městě je projekt uskutečňovaný pod záštitou Západočeské galerie z iniciativy pana Jiřího Hlobila, neúnavného a nadšeného šířitele literární a hudební kultury v Plzni. Ze zamýšlené série tří večerů se již jeden uskutečnil a byl věnován Hrabalově mamince. Navazující díly budou o strýci Pepinovi a Franci-

novi. Pan Hlobil přitom dává příležitost i amatérům, aby prezentovali svůj vztah k osobnosti a dílu Bohumila Hrabala.

Závěrem si dovoluji malou úvahu: Čím dále, tím více mám pocit, že pravá hodnota a krása Hrabalova díla se vyjevuje při jeho transformaci do dalších uměleckých forem (ostatně Menzelovy filmy jsou toho dobrým důkazem). **M. Váchal, Plzeň**

Pan Váchal přiložil ke svému dopisu rovněž kopii svého článku, který napsal do týdeníku Odborového sdružení železničářů Obzor.

MÁTE RÁDI BOHUMILA HRABALA?

V městě železnic - Nymburce - se v sobotu 18. listopadu uskutečnilo již druhé výroční shromáždění Klubu čtenářů Bohumila Hrabala. Právě dva roky uplynuly od založení tohoto Občanského sdružení, jehož hlavním cílem je popularizovat literární dílo Bohumila Hrabala v nejbližší veřejnosti. Za dva roky své existence může se Klub vykázat již slušnou činností, z níž jen namátkou uvedu: vydávání vlastního zpravodaje „Nymburský pábítel“, zřízení literárního kabinetu Bohumila Hrabala v prostorách městské knihovny, tradiční jarní výlety do Kerského polestí a již zmíněná výroční (i nevyroční) setkávání členů a příznivců.

DOPIS OD KARLA - HEINZE JÄHNA

Spřízněná duše v Německu

V německém Neuruppinu jsme navázali kontakty s překladatelem děl Bohumila Hrabala panem K. H. Jähnem. Poslal jsem mu naše propagační materiály a několik čísel Nymburského pábítele. V závěru listopadu od něho přišel dopis.

„Vážený pane Řehouneku, vzpomínám si na naše dohodnutí v Neuruppinu, že Vám mohu napsat německy. Platí? Děkuji Vám!“

A dále už pokračoval v němčině (překlad provedla paní Romana Pucherová).

„Věřte mi, prosím, že to dělám nerad, ale takto potřebuji na tento dopis jenom poloviční čas a Vám ušetřím luštění mých písemných chyb.“

Prosím, omluvte, že na Vaši zásilku a Váš přátelský dopis z 10. října odpovídám teprve dnes. Byl jsem několik týdnů na léčení v Ostsee. Bylo to překrásné, ale o to větší byla hora pošty, kterou jsem doma našel. Představení Hrabala, který je velkým synem Vašeho města, v Neuruppinu, jsem shledal velmi hezkým a nebyl jsem líný, co možná nejvíce o tom lidem vyprávět.

Je pozoruhodné, že si Nymburk tak láskyplně osvojil odkaz Bohumila Hrabala. Zdá se podivuhodné, že v Praze nic podobného není. Nikdo z mých přátel tam například nevěděl, kde je Bohumil Hrabal pohřben. Teprve od jednoho rozhlasového novináře a díky Vám jsem se dozvěděl o rodinném hrobě v Hradištku, který určitě jednou navštívím.

Prosím, zašlete mi v budoucnu všechny materiál, který je u Vás zveřejněn. Zvláště jeho záložkové prospekty se mi líbí.

Jako překladatel Postřižin jistě jednou absolvuji turistickou stezku Kersko - Hradištko. Možná se také jednou stane, že se zúčastním setkání přátel Bohumila Hrabala.

Pan Radko Pytlík, kterého jsem viděl na fotografii, je ostatně můj dobrý starý známý. Návštěvu u Vás, kterou samozřejmě předem ohlásím, pravděpodobně spojím s lázeňským pobytem v Poděbradech. Ovšem až příští rok.

Doufám, že se zase brzy ozvete a zdravím Vás.

Srdečně Váš Karl - Heinz Jähn.

A proč právě v Nymburce?

Je obecně známo, že slavný spisovatel zde prožil významnou část svého života a to, co zde prožil, bylo začasté inspirací mnohých jeho knih. Rovněž je známo, že Bohumil Hrabal měl určitý vztah k železnici, kde byl zaměstnán v letech 1942 až 1946 nejprve jako telegrafista a posléze jako výpravčí. I z těchto životních zkušeností čerpal ve své knize, později zfilmované pod názvem „Ostře sledované vlaky“. Také tento film vstoupil do světové síně slávy, když za jeho režii obdržel Jiří Menzel „Oskara“ americké filmové akademie.

Tentokrát se výroční shromáždění konalo v prostorách kavárny Kulturního domu. Dopolední program byl věnován dílu B. Hrabala - přihlášení účastníci předvedli veřejné čtení vybraných pasáží Hrabalových knih, např. z Postřižin, Krasosmutněň, Poupat aj. V odpolední části programu vystoupili milí hosté - malířka a herečka Iva Hüttnerová a botanik Dr. Václav Větvicka. Oba hovořili o svém vztahu k literárnímu dílu B. Hrabala. Z dalších osobností lze - za všechny ostatní - uvést např. známého literárního historika a znalce díla Haškova a Hrabalova Dr. Radko Pytlíka či básnířku Alenu Vrbovou (správně Vávrovou - pozn. red.). Přítomen byl též pan Richard Hašek, přímý potomek našeho světoznámého humoristy.

Po obligátní části shromáždění - volbě předsednictva a redakční rady - následovala již neformální přátelská zábava, vhodně zavlažovaná novým „Postřižinským pivem“ (pojmenovaným na počest B. Hrabala „Bogan“ - tak mu totiž říkali jeho nejbližší přátelé). V nejlepší náladě rozcházeli se „Hrabalovci“ do svých domovů.

Další zájemci o členství v Klubu jsou srdečně vítáni - bližší informace na tel. č. 0325/512723. **M. Váchal**

V následujícím Obzoru vyšla rovněž reakce na tento článek.

JEDNIČKA Z NYMBURKA

Se zájmem jsem si přečetl v č. 46 Obzoru příspěvek M. Váchala „Máte rádi Bohumila Hrabala?“

Co potěšilo nejvíce? Upřímný doklad o kulturní činnosti v železničním uzlu Nymburk. Celý článek plně potvrzuje zájmy železničářů o dílo spisovatele, ale i o kulturní činnost vůbec.

Nutno přiznat ochabnutí práce na tomto úseku i mezi železničáři. Rád vzpomenu na divadelní úspěchy železničářů z Táboru či Českých Velenic. O to větší je potěšení z Nymburka. Klubu pak přeji hodně úspěchů a hlavně pokračování v aktivní nastoupené činnosti. Díky do Nymburka. Dík i Obzoru za prostor i pozornost takovému příspěvku. **Zdeněk Svášek**

Hrabalův český výraz (z literárního podsvětí) 25. 3. 1999

Petr Chudožilov přijel ze Švýcarska počátkem týdne a hned v pondělí jsme se sešli v hostinci U Rudolfiny. Říkal mi, že národ prostě musí peskovat, aby mu pomohl z mravní bídy. Mohl by tady prý vydávat knihy, být úspěšný a slavný, ale musel by se přizpůsobit a v myslích krajanů by se nic nezměnilo. Raději je pro jejich dobro nasráá. Tvářil se přitom tak velkoryse, že jsem mu ani neprozradil, že i bez něj jsou nasraní víc než dost.

Pak dlouho hovořil o Hrabalovi. Ne-pochybuje o tom, že je to největší český poválečný spisovatel, ale když si teď podruhé přečetl *Obsluhoval jsem anglického krále*, uvědomil si, že ta vyhlášená knížka je hospodský slint.

„Hrabal prostě ztělesňoval češství - to na něm bylo to nejlepší a nejstrašnější,“ řekl.

„Nehrál si on spíše na toho Čecha?“ zapochyboval jsem. „Vždycky jsem měl pocit, že si lidovou, slovanskou kůži navléká s hrůzou, hnusem, ale také s rozkoší. Perverzita se s literaturou snášá skvěle.“

„To bylo v něm,“ oponoval Petr rázně. „Spletl sis u něj českou vychanost s nadhledem.“

Fotograf a filmový dokumentarista Jan Kaplan, který s námi seděl u stolu, zaštrachal v kabele a vytáhl velké desky.

„Já udělal nejspíš úplně poslední fotku Hrabala v hospodě U Tygra,“ chlubil se. „Už zaplatil, poprosil, ať mu zavolají taxík, ale pak se před ním objevilo další pivo a on, že nikam nepojede. Taxikář byl naštvanej, vrchní se musel omlouvat a dědek se jen culil. Do nemocnice ho odvezli snad den nato.“

Kaplanova fotka byla úžasná, barevná, velká, formát A3, na ní vrásčitá tvář s jaterními skvrnami, jedno oko plálo potměšilou bojovností, druhé bylo mstivě přimhouřené, na propadlých ústech tkvěl vítězný, škodolibý úsměšek. A na stole stálo ono poslední vyvzdorované pivo s čerstvou pěnou, která na snímku nikdy neklesne. Petr si fotografii fascinovaně prohlížel. „Tohle je přímo portrét češství,“ šeptal. „Ta samolibost, zarputilost, ten vztek schovaný za úsměvem, vidíš?“

Po chvíli jsem se musel rozloučit, protože dcera Leona měla svátek a já jí chtěl ještě popřát, než půjde spát. Zaplatil jsem útratu a sáhl do peněženky, abych Petrovi vrátil dvě stě korun, které mi před časem půjčil.

„Ty se nepamatuješ, jak jsme se dohodli?“ podivil se. „Říkal jsem ti přece, že jsem dvě stě korun dlužil Karlovi Krylovi, ale on umřel, tak jsem ty prachy vrátil tobě. Ty je taky někomu vrat, až budeš mít chuť. Je to taková putovní cena Karla Kryla.“

Za tenhle pěkný nápad, který mi úplně vyšuměl z paměti, jsem chtěl na místě udělit cenu Petrovi, ale to nepřipustil.

Při odchodu jsem se ještě stavil na záchodě a před zrcadlem se pokusil o bojovný pohled, přičemž jsem s vítězným úšklebkem na rtech jedno oko mstivě přimhouřil. Vypadal jsem jako vůl. Buď jsem špatný Čech, anebo musí můj obličej k Hrabalovu výrazu teprve dozrát.

Viktor Šlajchrt: *Suroviny laskominy*, Milenium Publishing, s. r. o., Chomutov, 2000

ŠESTÁ KNÍŽKA POEZIE ALENKY VÁVROVÉ

Křest provede Miroslav Horníček

„Poháry plné cherubínů aneb Modrý pierot“ se jmenuje další knížka poezie členky Klubu čtenářů Bohumila Hrabala.

Dovolujeme si vás pozvat na křest tohoto půvabného dílka s lyrickými ilustracemi akademické malířky Marie Lacigové a kolážemi Miroslava Horníčka. Proběhne ve čtvrtek 29. března o 14. hodině na Mezinárodním veletrhu vín ve Veletržním paláci v Praze. Kmotrem kníž-

ky, který ji pokřtí určitě nějakým velmi kvalitním vínem, jak taky jinak na veletrhu vína a destilátů, se stal herec, spisovatel a výtvarník Miroslav Horníček.

Šestou knížku Alenky Vávrové vydává jako svou čtvrtou publikaci nakladatelství Veslo, neboť veslo vech je síla.

ZPÍVÁM

Ve mně je hora

I moře

I stůl

Je ve mně cukr

I úžas

I sůl

Tak už rozepni

ty knoflíčky

blůzičky

Co už se dávno nenosí

A pojď BÝT

A být i staromódní

A třeba i klekni a řekni:

V tobě je ta hora

Ta voda

Ten dům

Je v tobě hoře

I zavrať

A kořínky k snům...

Milovnický Bohumil Hrabal a čtenáře Nymburského pábitele srdečně zdraví a okem od srdce na ně mrká Miroslav Horníček.

HOLANDSKÝ DOKUMENT

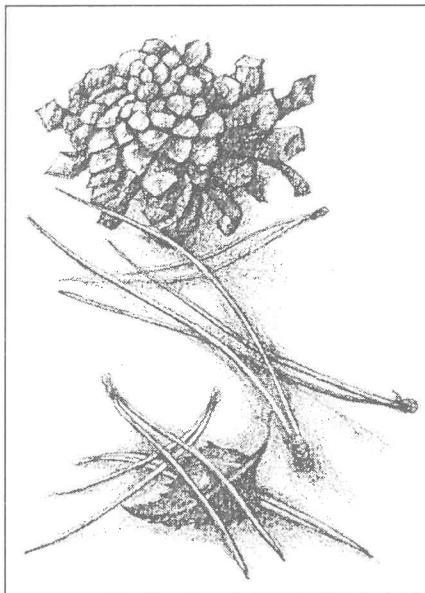
ŽIVOT JE VŠUDE

V Pábíteli číslo 3 jsme psali, že v červnu 1999 přijeli holandský filmaři mapovat terén pro natáčení televizního dokumentu o Bohumilu Hrabalovi. Na jaře letošního roku tu byli skutečně filmovat (viz Pábitel č. 6).

V neděli 26. listopadu odvysílal nizozemský televizní kanál Nederland 3 premiéru dokumentárního filmu *Het leven is overal* (Život je všude).

V koprodukcii studia Viewpoint Productions a TV VPRO, za spolupráce Českého centra v Haagu, ho natočil režisér John Albert Jansen.

- řeh -

ZPĚT KE JMÉNŮM SAMIZDATU?

Jméno Tomáše Mazala je pro tuzecké dědice autorských práv Bohumila Hrabala stále nepřijatelné a nežádoucí. To se dotýká i Hrabalova fotografického portrétu na přebalu knihy „Ostře sledované vlaky“ (MAŤA, 2000).

Po interní dohodě nakladatele a autora fotografie Tomáše Mazala k tisku již připravené foto bylo opatřeno pseudonymem „back cover photo Zdenička Spruzená“, což dědicové netuší... a kniha mohla vyjít i s fotografií.

Zpět tedy ke jménům samizdatu? Tímto směrem již ale cesta nevede. - zs -

Přidržený štouchanec do vlastních řad

Drahá redakční rado,

když jsem si přečetl poslední číslo *Pábitele* (8/2000) a domyslel ony dva roky trvání Klubu, položil jsem sám sobě (zcela v duchu úvodníku) otázku: K čemu by ten zpravodaj měl především sloužit a jakým způsobem prezentuje své „hrabalovské“ poslání, veškané do erbu?

V první řadě by měl (tedy dle mé odpovědi sama sobě) přinášet objevné Hrabalovské dokumenty k životu a tvorbě spisovatele (autentická svědectví bývalých a dosud ještě žijících pamětníků, poznatky k okolnostem vzniku textů z hlediska místopisu i skutečných historických (i ne-historických) událostí, dosud roztroušenou korespondenci i možné strojepisné texty prvních verzí, nejasnosti v životopisných údajích). Možnosti tu jsou: např. majitelé rodného domku B. Hrabala v Brně vědí mnohé, jeho příbuzní tamtéž, dosud ne zcela probádaná depozita v archivu Památníku národního písemnictví v Praze (korespondence Pípsi s rodiči do Německa) i další materiály.

Poté by se měla objevit vlastní prezentace Klubu (směrem ven) a s ní rozhovory, diskuse, polemiky na Hrabalovská témata, spolupráce s jinými médii. Nečekat, až oni (možná někdy) osloví nás. Naopak být garanty...

Velmi úzký okruh autorů zpravodaje (přímo úzus) a jejich tematika příspěvků vytváří z *Pábitele* bohužel regionální zá-

ležitost, hynoucí téměř za branami města a dne. Zahraniční propagace Hrabala ze strany Klubu je dosud vskutku mizivá (paradoxem je beseda v Neuruppinu, kde Hrabala nikdo neznal a nečetl, starostu nevyjímaje). Což oslovit bohemistiku na univerzitách v Itálii, Polsku, Německu... Japonsku, USA? Víte o tom, že všude tam se o Hrabalovi nejen přednáší, ale překládají i jeho texty? Že profesori těchto univerzit přijíždějí pravidelně i do Prahy? Víte, že existují společnosti krajanů i v zemích zcela blízkých? Že s pomocí ministerstva zahraničí potažmo kultury lze oslovit i naše Česká centra? Že jedno z nich, v Paříži, připravuje na červen „Týden Bohumila Hrabala“? A víte, že oni o zpravodaji Nymburský pábítel nevědí?

Jako nekoncepční mi připadala beseda s hosty „setkání“ - Hüttnerová + Větvička. Trochu absurdní... I když jsou to milí a zajímaví lidé, ani jeden z nich se s Hrabalem nikdy osobně nesetkal. Větvička by se rozhodně hodil na besedu s jinou tematikou. V čem je zde přínos k Hrabalovi? Nebyl by zajímavější třeba jen bývalý vy-

pravčí z Kostomlat? Což takhle zalovit v řadách vskutku „Hrabalovských“? (PhDr. Josef Zumr, PhDr. Milan Jankovič, Egon Bondy, režisér Ivo Krobot a Jiří Menzel, prof. Sergio Corduas z Benátek...)

Nestálo by za úvahu dát impuls a podílet se na spolupořádání Hrabalovské konference v České republice (pochopitelně se zahraniční účastí), která by se již konečně pokusila na odpovídající platformě adekvátním způsobem zhodnotit dílo Bohumila Hrabala jak doma, tak i v zahraničí (viz. světová literatura)?

Nebo jen skončíme „ve vzpomínkách“ nad kelímky piva po procházce rozkvetlým Kerskem? Je to milé, ale je to málo... A také je mi zjevné, že na jednoho šéfredaktora, byť nadšence, je to práce nad hlavu.

Když jsem si přečetl poslední číslo *Pábitele*, nebyl jsem si tak zcela jist...

Tomáš Mazal

P.S.: Pokud bude zájem... dle svých možností rád vypomohu.

Dopis Tomáše Mazala byl adresován redakční radě Nymburského pábitele. Svým obsahem je však určen pro všechny členy Klubu čtenářů Bohumila Hrabala. Proto, domníváme se, je jeho zveřejnění na místě, neboť nás má podnítit k zamýšlení a k aktivizační činnosti.

- řeh -

ROZHOVOR NA DÁLKU S PAVLEM JURKOVIČEM

Zdůrazňovat potřebu hledat perličku na dně

V životě mě potkalo několikrát štěstí setkat se s opravdickými osobnostmi. Tato setkání mne poznamenala na celý život, ačkoliv jsme se nepotkávali každý den.

S Pavlem Jurkovičem jsem se neviděl deset let - žije v Praze a já ve Frantikových Lázních - ale jsem s ním vždycky, když si pustím cédéčko s jeho muzikou. A právě ta mě inspirovala k tomu, abych svěřila poštovní obálce několik otázek pro Nymburského pábitele. Pavel mi odpověděl a já prosím, aby si je laskavě čtenář, liška mazaná, doplnil tak, jak by je chtěl položit sám za sebe.

Nyní tedy Pavel Jurkovič - český hudební pedagog, zpěvák, instrumentalista, hudební skladatel, spoluautor učebnic, autor osmi zpěvníků „Písničky pro celou rodinu“:

1. Každé zájmové lidské společenství má zvláště dnes smysl, obzvláště když má šanci nás kultivovat, což je jistě případ Klubu čtenářů Bohumila Hrabala. Bylo by dobře, kdyby nejen shromažďoval jeho ctitele, ale zdůrazňoval jeho lidství, tu potřebu hledat perličku na dně. To je záležitost tuze aktuální. Měl by to být tedy i jakýsi Klub vypravěčů, případně, byť amatérských, autorů, kteří by nenapodobovali styl, ale šli po smyslu, tedy po hledání toho dobrého v lidech.

2. Jsem někdy obviňován z jakési pracovní posedlosti, ale jsem někdy i líný. Jakmile se však pustím do práce, zcela mě zahlcuje. V tom mi byl Bohumil Hrabal bratrem. Je mi líto, že jsem se s ním setkal jen jednou, a to nedlouho před jeho smrtí, kdy jsem mu líčil svou postpubertální touhu po sebevraždě. Byl tou myšlenkou nadšený. Navštívil jsem pak se svou ženou Ivou jeho domek v Kersku. Domek opuštěný, zahrada zrušena, v ní však dva talířky po kočičkách. Jeden z nich máme na památku...

3. Jsem čtenářem Bohumila Hrabala už od jeho prvních knížek. Prýští z nich život, ale i jedinečná spisovatelská dovednost, obdivuhodná paměť pro jednotlivosti a smysl pro charakteristiku osob. Stává se někdy, že si některé věty čtu tiše nahlas. Zdá se mi, že jeho básnic-

ké počátky jsou patrné i v jeho próze.

4. Tvůj úmysl vyvolat hudební souměř ve jméno Bohumila Hrabala se mi zdá dost odvážný. To přináší celou řadu otázek...

Posílám Ti jednu písničku na Hrabalův text. To je dárek pro Tebe.“

„S potěšením se o ten dárek dělím i se čtenáři Nymburského pábitele a za sebe i členy Klubu čtenářů Bohumila Hrabala posílám autorovi (vlastně oběma) veliké poděkování,“ píše Alenka Vávrová, která Pavlu Jurkovičovi položila svoje otázky. „A už si zase zpívám!“ dodává.

Handwritten musical score for a song by Pavel Jurkovič. The score is written on a five-line staff with a treble clef. It includes lyrics in Czech and musical notation with notes, rests, and dynamic markings. The lyrics are: "Dni Dni Ami Ami F Dni Dni / Trávil se ve škole / Zářilo - bílý / Prvnímu ty o - di tak / viděl / Kdo jsem ve škole / za - bou - cel ? / Když jsi se - pojí - du / a - bí - bí / Hledat perličku na dně / a v lidech se je - ští - le - ní - vě - vě / Karel / (Hrabal v lidech - korespondence - zpravodaj - klub) / V Praze 4. 2. 2000".

KDO JE KDO v životě a díle B. Hrabala

„Viděl jsem dva lidi s otiskem palce božího na čele. Vladimíra (Boudníka) a Egona Bondyho. Dvě ozdoby materialistického myšlení, dva Kristové přestrojení za Leníny, dva romantici, jimž bylo dopřáno, aby v pětadvaceti dovedli prozkoumat stínicové pozadí univerzitní knihovny.“

Bohumil Hrabal: Něžný barbar Egon Bondy (občanským jménem PhDr. Zbyněk Fišer, CSc.) se narodil 20. ledna 1930 v Praze. Psát začal od poloviny čtyřicátých let jako marxisticko - surrealistický intelektuál. Svůj umělecký pseudonym Egon Bondy si zvolil v roce 1948 jako výraz protestu proti nové vlně antisemitismu v ČSR (viz samizdatová sbírka „Židovská jména“ z roku 1948). Na konci čtyři-

cátých a počátkem padesátých let žil Egon Bondy na pomezí ilegality (viz dosud nepublikovaný strojepis Prvních deset let) a svým způsobem života i obsahem tvorby předcházet v odvaze i čase spisovatele americké „beat generation“.

Začátkem padesátých let vystoupil Egon Bondy také s vlastním programem tzv. totálního realismu - literárního uměleckého směru, který v obdobných polohách sdílel Jiří Kolář a nalézal v téže době i Bohumil Hrabal. Egon Bondy překládá též básně H. Ch. Morgernsterna a spoluzakládá samizdatovou edici Půlnoc.

Od roku 1951 (až do roku 1955) se Bondy nejméně dvakrát v týdnu schá-

EGON BONDY

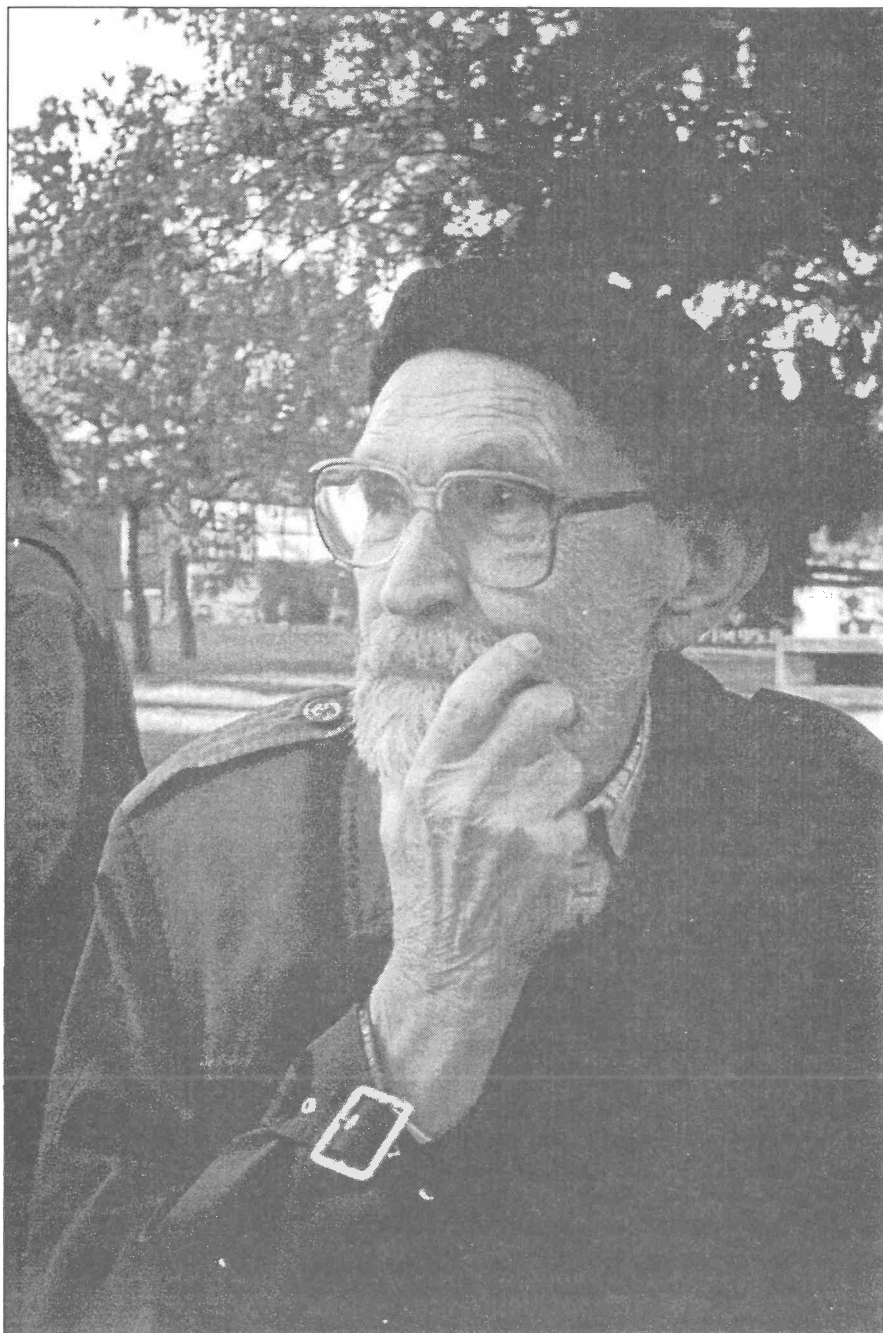
zí s Bohumilem Hrabalem a Vladimírem Boudníkem v jeho libeňském bytě v ulici Na Hrázi /vččnosti/. Pijí enormní kvanta pív, hovoří výhradně o umění, diskutují o filozofii... O mnoho let později pak vznikne legenda „něžných barbarů XX. století“...

V letech 1957 - 61 vystudoval Egon Bondy na FF UK obor filozofie - psychologie. V polovině šedesátých let pak pod vlastním jménem (PhDr. Z. Fišer) vydal tři filozofická díla, z nichž zvláště „Útěcha z ontologie“ dosáhla značného ohlasu i v zahraničí. V poněkud uvolněné době však odmítá publikovat cokoli ze své básnické a prozaické tvorby.

Rokem 1968 se stahuje opět do ústraní, od sedmdesátých let je jednou z vůdčích osobností pražského undergroundu, zvláště společenství kolem hudební skupiny Plastic People of the Universe, a nestorem začínajících básníků, publikujících zatím jen v samizdatu (viz časopisy Vokno, Revolver Revue atd.) V samizdatu také vychází celá řada Bondyho básnických sbírek (např. Pražský život, Nesmrtelná dívka, Kádrový dotazník...), próz (z nichž Invalidní sourozenci se stávají jakousi bilbí undergroundu) a statí z dějin filosofie.

Po roce 1990 téměř většina Bondyho textů, poezie, prózy a filozofických prací (viz Dějiny filozofie) se konečně dočkala knižních vydání doma i v zahraničí.

Od roku 1994 žije Egon Bondy na Slovensku, v Bratislavě. Věnuje se hlavně filozofii (zachovávající si svoji marxisticko - filozofickou platformu), přednáší na univerzitách doma i v zahraničí, příležitostně píše i prozaické texty. **Tomáš Mazal**

Zpravodaj Klubu čtenářů Bohumila Hrabala Nymburský pábítel č. 9 - 30. března 2001. Registrace: MK ČR E 10887. Vydavatel: Městská knihovna, Palackého 1749, 288 02 Nymburk, tel. 0325/512723. Šéfredaktor: Jan Řehounek, tel. 0603/238523. Vydavatelský servis zajišťuje: redakce týdeníku Polabské listy v Nymburce, nám. Přemyslovců 171, 288 02 Nymburk. Tiskne: Tiskárna Jiří Blecha, Nymburk.

Pro členy Klubu čtenářů Bohumila Hrabala zdarma, volně prodejné výtisky 10 Kč. Náklad 260 ks.